

Selvitys Ahveniston sairaalahankkeen etenemisestä

Hallitus 20.2.2018 § 21

Valmistelijat: projektipäällikkö Eeva Rikkilä-Kettunen puh. 040 621 1225 ja sairaanhoitopiirin johtaja Hannu Juvonen puh. 040 661 4215

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin hallitus päätti § 41/25.3.2015 käynnistää sairaalan tilatarveratkaisua koskevan suunnittelun. Suunnittelun toteuttajaksi hallitus päätti § 169/20.10.2015 valita hankintakilpailun perusteella Yhteenliittymän Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik, AW2 Arkkitehdit ja De Jong Gortemaker Algra, hankkeen pääsuunnittelijana arkkitehti Matti Anttila. Sairaanhoitopiirin valtuusto päätti § 22/8.6.2016, että sairaalan hankesuunnitelma tehdään Harvialantien tonttivaihtoehdon pohjalta ja edellytti sairaanhoitopiirin aloittavan neuvottelut tonttivaihtoehtojen omistuksen tai vuokralle hankkimisen ja rakennuskäyttöön saattamisen mahdollisuuksien selvittämisen yhteistyössä Hämeenlinnan kaupungin kanssa. Lisäksi valtuusto päätti, että sairaanhoitopiirin tulee hankesuunnitelmaa laatiessaan huolehtia tiiviistä yhteistyöstä Hämeen Liiton ”Oma Häme” -hankkeen kanssa ja että tavoiteaikataulu hankesuunnitelman valmistumiselle on 30.6.2017.

Sairaanhoitopiirin hallitus hyväksyi § 122/15.8.2017 Harvialantien tonttivaihtoehdon pohjalta laaditun hankesuunnitelman ja päätti hakea suunnitelman pohjalta sosiaali- ja terveysministeriöltä poikkeusluvan rakennusinvestointia varten.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusinvestointien investointikiellolla ja siihen liittyvällä lupamenettelyllä pyritään estämään sote-uudistuksen kannalta tarpeettomia investointeja. Lupamenettelyssä arvioidaan sääntöksen mukaisesti vain sitä, onko investointi ristiriidassa sote-uudistuksen tavoitteiden ja muodostuvien rakenteiden kanssa. Siten esimerkiksi riski investoinnin kustannuksista suhteessa sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyihin liittyviin tuleviin ratkaisuihin jää edelleen kunnille ja kuntayhtymille.

Kantasairaalahankkeen rakennusinvestoinnin poikkeuslupahakemus sekä Kanta-Hämeen maakunnan ja Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueen hanketta puoltavat lausunnot jätettiin STM:lle 9.10.2017. Valtioneuvoston raha-asiain valiokunta käsitteli lupahakemusta 15.2.2018 ja päätyi puoltamaan hankkeen investointilupaa. Varsinainen lupapäätös saataneen lähiviikkoina.

Joulukuussa 2017 kävi ilmi, että sairaanhoitopiirin ja Hämeenlinnan kaupungin käymät neuvottelut Harvialantien tontin maanomistajien, Senaatti-kiinteistöjen ja Liikenneviraston kanssa eivät tule etenemään hankkeen päätöksenteon tarvitseman aikataulun kannalta riittävän nopeasti. Tämän vuoksi sairaanhoitopiirin johtaja totesi, että Kantasairaalahank-

keen valmistelua jatketaan valtuuston päätöksen § 22/8.6.2016 valmisteluaineiston sijaintivaihtoehtojen pohjalta Ahveniston sairaala-alueelle. Myös STM:lle lähetettyä rakennusinvestoinnin poikkeuslupahakemusta päivitettiin rakennuksen sijainnin osalta.

Sairaanhoitopiirin strategian mukaisesti uuden sairaalan suunnittelussa on otettava huomioon strategian keskeiset näkökulmat yhteistyö, asiakaspalvelu ja talous. Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen lain-säädännön tulevat muutokset, lisääntyvä valinnanvapaus sekä erikoissairaanhoidon keskittymisen megatrendi ja osaamisvaatimusten kasvu haastavat perinteistä keskussairaalan toimintakonseptia.

Sijaintivaihtoehdot Ahveniston sairaala-alueella

Ahveniston sairaala-alueen sijaintivaihtoehtojen tarkastelussa on ollut arkkitehtien ja käyttäjien edustajien lisäksi mukana talotekniikan, liikennesuunnittelun, kustannuslaskennan sekä kaupunki- ja kiinteistökehityksen asiantuntijoita. Sijaintivaihtoehtoja on arvioitu toiminnallisten tarpeiden, tuottavuuden, rakennettavuuden, liikenteen ja logistiikan, kustannusten, brändiarvon, muunto- ja käyttöjouston, kehityskelpoisuuden, kaupunkikuvan, arkkitehtuurin sekä väistörakentamisen tarpeiden näkökulmista.

Vaihtoehtoiset sijoituspaikat ovat:

- Vaihtoehto 1, jossa sairaalarakennus sijoittuu nykyisen päivystysrakennuksen taakse pysäköintialueen paikalle. Vaihtoehdossa hyödynnetään nykyinen päivystysrakennus E muussa kuin päivystyksen käytössä sekä talousrakennus C pääosin nykyisessä käyttötarkoituksessaan.
- Vaihtoehto 2, jossa sairaalarakennus sijoittuu Ahvenisto-rakennuksen eteläpuolelle rinteeseen. Vaihtoehdossa hyödynnetään talousrakennus C pääosin nykyisessä käyttötarkoituksessaan.
- Vaihtoehto 3, jossa sairaalarakennus rakennetaan kokonaan uudisrakennuksena Ahvenistontien varteen sairaalan tontin eteläreunaan nykyiselle peltoalueelle.

Kunkin vaihtoehdon toteutustapa ja arviointi sekä vaihtoehtojen vertailu on esitetty esityslistan liitteessä.

Asiantuntijoiden sekä Kantasairaalahankkeen ohjausryhmän näkemys on, että esitetyistä vaihtoehdoista toteuttamiskelpoisin on vaihtoehto 3.

Hankesuunnitelman päivittäminen

Hankesuunnitelmaa ja sen liitteenä olevaa tilaohjelmaa on kehitetty syksyn 2017 aikana eteenpäin arkkitehtien ja käyttäjäryhmien yhteisissä työpajoissa. Lisäksi apuna on käytetty logistiikkasuunnittelijoita, ja muun muassa vastaanottotilatarpeita, leikkaussalikapasiteettia ja osastopaik-

kojen tarvetta on täsmennetty simuloimalla tulevaa toimintaa ja sen tarvitsemia tiloja.

Hämeenlinnan kaupungin terveystieteiden keskuksen ilmoituksen mukaisesti Ahveniston sijaintivaihtoehdossa Kantasairaalaan sijoittuvat Vanajaveden sairaalan osastotoiminnat, Jukolan terveysaseman toiminnat sekä pääterveysaseman toimenpideyksikkö. Tämän perusteella tilaohjelmasta on poistettu perusterveydenhuollon vastaanottotilat, myös hammashoidon tilat, lukuun ottamatta Jukolan terveysaseman tarvitsemia tiloja sekä vähennetty mielenterveys ja psykiatria – kokonaisuuden sekä kuntoutuksen tiloja vastaamaan käyntitietoja. Nuorisopsykiatrian vastaanottotiloja on vähennetty tilaohjelmasta, koska nähdään että sijainti keskusta-alueella on parempi vaihtoehto. Lisäksi tilaohjelmaan on lisätty logististen ratkaisujen vaatimia tiloja. Tilaohjelmaa tarkennetaan edelleen teknisten tilojen tilatarpeiden osalta.

Hankesuunnitelman mukaisesti rakennuksen kokonaislaajuus on 87 000 brm², josta hyötyalaa on 43 000 hym². Tiloista 12 % on nykyisen perusterveydenhuollon käyttöön suunniteltuja tiloja.

Hankkeen alustava kustannusarvio on laadittu tilaohjelman perusteella. Erikoissairaanhoidon osuus suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista on 253 M€. Koko hankkeen rakentamiskustannukset ovat 295,5 M€ sisältäen suunnittelun, rakentamisen ja kiinteiden sairaalalaitteiden sekä muiden lääkintälaitteiden kustannukset. Hankkeen muut kustannukset, 20 M€, sisältävät rakennuttamisen ja valvonnan, irtaimistohankinnat ja liittymismaksut. Tilaajan muihin hankevarauksiin varataan 54 M€.

Sairaalakokonaisuuden pysäköintipaikkatarpeeksi on arvioitu 1300 auto-paikkaa, jotka on tarkoitettu toteuttaa osin rakennuksen yhteyteen sijoittuvana rakenteellisena pysäköintinä ja osin avopysäköintinä hyödyntäen nykyisiä pysäköintipaikkoja. Pysäköinnin toteuttamiseen on tavoitteena löytää kumppani, joka huolehtii sairaalan tarvitseman pysäköinnin järjestämisestä ja investoi pysäköintitilat. Pysäköinnin rakentamisen kustannusvaraus 22,5 M€ esitetään erillisenä varauksena siten, että kustannusvarausta ei huomioida osana hankkeen investointikustannuksia.

Hankesuunnitelma on päivitetty vastaamaan esitettyä vaihtoehtoa 3 siten, että hankesuunnitelma toimii lähtötietona allianssin kehitysvaiheelle. Päivitetty hankesuunnitelma liitteineen on esityslistan liitteenä.

Vastuu kantasairaalahankkeesta on sairaanhoitopiirillä vuoden 2019 loppuun saakka. Maakuntahallinnon käynnistyessä hallituksen linjauksen mukaisesti 1.1.2020 hankkeen ohjauksesta ja päätöksenteosta vastaa maakuntavaltuusto. Samalla hankkeen rakennuttaminen siirtyy Maakuntien tilakeskus Oy:n vastuulle vuoden 2020 alusta. Tilakeskus tulee suunnitelmansa mukaan osallistumaan rakennushankkeiden kehittämiseen yhdessä tilaajan kanssa.

Hallituksen kokoukseen asiaa tulevat selostamaan arkkitehti Matti Anttila, rakennuttajakonsultti Pekko Pennanen, projektipäällikkö Eeva Rikkinen ja tekninen johtaja Ville Vuorijärvi.

Liite (2) Vaihtoehtoisten rakennuspaikkojen vertailu
Sijaintivaihtoehtojen tähtiarviointi
Sijaintivaihtoehtojen havainnekuvat
Päivitetty hankesuunnitelma, Ahveniston sijainti

Sairaanhoitopiirin johtaja: Hallitus päättää esittää valtuustolle, että

- 1) sairaalan suunnittelua jatketaan sijaintivaihtoehdon 3 perusteella Ahveniston sairaala-alueen eteläreunalle
- 2) päivitetty hankesuunnitelma hyväksytään allianssin kehitysvaiheen lähtökohdaksi
- 3) sairaanhoitopiiri käynnistää neuvottelut kumppanin hankkimiseksi sairaalan tarvitsemien pysäköintitilojen investointiin ja rakentamiseen
- 4) tavoiteaikataulu allianssin kehitysvaiheen valmistumiselle on 15.12.2019.

Käsittely: Asiaa kokouksessa selostaneet asiantuntijat poistuivat kokouksesta ennen keskustelua ja päätöksentekoa.

Päivi Sieppi teki keskustelun kuluessa seuraavan muutosehdotuksen: päätösehdotuksen kohtaan 2 tehdään seuraava lisäys ”ja hankkeen tavoitteeksi asetetaan nykyistä vahvemmin hankkeen ympäristöystävällisyys”. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Päätös: Hallitus hyväksyi sairaanhoitopiirin johtajan ehdotuksen.

Valtuusto 20.3.2018 § 9

Liite (4) Vaihtoehtoisten rakennuspaikkojen vertailu
Sijaintivaihtoehtojen tähtiarviointi
Sijaintivaihtoehtojen havainnekuvat
Päivitetty hankesuunnitelma, Ahveniston sijainti
Äänestystulos

Hallitus: Hallitus esittää valtuustolle, että

- 1) sairaalan suunnittelua jatketaan sijaintivaihtoehdon 3 perusteella Ahveniston sairaala-alueen eteläreunalle
- 2) päivitetty hankesuunnitelma hyväksytään allianssin kehitysvaiheen lähtökohdaksi

- 3) sairaanhoitopiiri käynnistää neuvottelut kumppanin hankkimiseksi sairaalan tarvitsemien pysäköintitilojen investointiin ja rakentamiseen
- 4) tavoiteaikataulu allianssin kehitysvaiheen valmistumiselle on 15.12.2019.

Käsittely: Keskustelun aikana Taina Karppinen ehdotti Heli Lehtilän kannattamana, että valtuusto päättää:

”Riihimäen kaupunginhallituksen ohjeen mukaisesti esitän seuraavan muutosehdotuksen: Ehdotan, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Kaikkiin allianssihankinta ja hankesopimukseen on neuvoteltava ja jatkossa kirjattava ehto, että mikäli maakuntauudistus ei toteudu syystä tai toisesta alkuperäisellä tavalla ja sairaalahanke sekä vanhan sairaalan poistaminen ja purkaminen jäävät sairaanhoitopiirin ja sitä kautta kuntien vastuulle, hankinta keskeytetään ja sairaalainvestoinnin kokonaisuus palautetaan omistajakunnille uudelleenarviointia ja vaihtoehtois-tarkastelua varten.

Tämän lisäksi sairaanhoitopiirin omistajakunnille on toimitettava laskelma sairaalainvestoinnin ja vanhan sairaalan poistamisen ja purkamisen vaikutuksista kuntamaksuosuuksiin tilanteessa jos maakuntauudistus ei toteudu.”

Koska oli tehty hallituksen päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, oli asiasta äänestettävä. Hyväksyttiin yksimielisesti äänestystavaksi nimenhuutoäänestys siten, että asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät JAA ja Taina Karppisen päätösehdotuksen mukaisesti asian palauttamista valmisteluun kannattavat äänestävät EI. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 122 JAA-ääntä ja 36 EI-ääntä. Äänestystulos on pöytäkirjan liitteenä. Valtuusto päätti siten jatkaa asian käsittelyä.

Merkittiin, että Terhi Löfstedt poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 15.31.

Päätös: Valtuusto päätti yksimielisesti, että

- 1) sairaalan suunnittelua jatketaan sijaintivaihtoehdon 3 perusteella Ahveniston sairaala-alueen eteläreunalle
- 2) päivitetty hankesuunnitelma hyväksytään allianssin kehitysvaiheen lähtökohdaksi
- 3) sairaanhoitopiiri käynnistää neuvottelut kumppanin hankkimiseksi sairaalan tarvitsemien pysäköintitilojen investointiin ja rakentamiseen
- 4) tavoiteaikataulu allianssin kehitysvaiheen valmistumiselle on 15.12.2019.

Hallitus 21.5.2019 § 77

Valmistelijat: projektipäällikkö Eeva Rikkilä-Kettunen puh. 040 621 1225, projektinjohtaja Petrus Kukkonen puh. 050 4617 820 ja sairaanhoitopiirin johtaja Seppo Ranta puh. 044 2787 320

Sairaanhoitopiirin valtuusto päätti 20.3.2018 § 9, että

- sairaalan suunnittelua jatketaan sijaintivaihtoehdon 3 perusteella Ahveniston sairaala-alueen eteläreunalle
- päivitetty hankesuunnitelma hyväksytään allianssin kehitysvaiheen lähtökohdaksi
- sairaanhoitopiiri käynnistää neuvottelut kumppanin hankkimiseksi sairaalan tarvitsemien pysäköintitilojen investointiin ja rakentamiseen
- tavoiteaikataulu allianssin kehitysvaiheen valmistumiselle on 15.12.2019

Päivitetyn hankesuunnitelman (21.2.2018) mukaisesti rakennuksen kokonaislaajuus oli 87 000 brm², josta hyötyalaa oli noin 43 000 brm². Hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen Hämeenlinnan kaupungin pelastuslautakunta on esittänyt Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirille pelastusaseman suunnittelun sisällyttämistä osaksi Ahveniston sairaalahanketta (§21/5.6.2018). Pelastusaseman osuus kustannuksista on lisätty hankkeen tavoitekustannukseen.

Allianssiosapuolet (Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri, Skanska Talonrakennus Oy, Sweco Talotekniikka Oy, Sweco Rakennetekniikka Oy ja arkkitehtiyhteenliittymä Team Integrated) ovat työstäneet uuden sairaalan suunnitelmia näistä lähtökohdista, huomioiden hankesuunnitelman tavoitteet.

Jotta hanke pysyy sille asetetussa budjetissa, on hankkeen kokonaislaajuutta arvioitu uudestaan kuitenkin siten, että hankkeelle asetetut toiminnalliset tavoitteet ovat edelleen ennallaan. Tilaohjelmasta on vähennetty erilaisin toimenpitein yhteensä 3400 hym². Lisäksi esitetään, että allianssiryhmä arvioi vielä uudestaan nykyisen C-rakennuksen hyödyntämistä osana uutta sairaalaa. Mikäli tämä osoittautuu kannattavaksi, sijoittuisi C-rakennukseen tunneliyhteyden päähän uudesta sairaalasta siellä nykyisin sijaitsevat toiminnot: sairaala-apteekki, ravintokeskus, apuvälinekeskus, obduktioyksikkö, teknisen yksikön tilat, työterveys- huollon tilat sekä hallintotiloja.

Allianssin kehitysvaiheen keskeinen tavoite on kehittää suunnitelmia siten, että hankkeen tavoitteet voidaan täyttää. Kustannustavoitteeseen pääseminen on kuitenkin vienyt suunnitteluaikaa oletettua enemmän, minkä vuoksi tavoiteaikataulu kehitysvaiheen valmistumiselle on jouduttu arvioimaan uudestaan. Allianssiryhmän näkemyksen mukaan kehitysvaihe saadaan päätökseen toukokuussa 2020, jolloin käytettävissä on sairaalan toteuttamissuunnitelmat ja allianssiryhmän hyväksymä hankkeen tavoitekustannus. Toteutusvaiheeseen siirtymisestä voidaan päättää sairaanhoitopiirin toimielimissä kesäkuussa 2020.

Sairaanhoitopiirin johtaja: Hallitus päättää esittää valtuustolle, että sairaalasuunnittelua jatketaan seuraavasti:

1. C-rakennuksen hyödyntäminen osana Ahveniston sairaalahanketta arvioidaan uudestaan ja tuodaan valtuuston päätettäväksi vuoden 2019 aikana ja
2. kehitysvaihe viedään päätökseen toukokuussa 2020 ja toteutusvaiheeseen siirtymisestä päätetään sairaanhoitopiirin valtuustossa kesäkuussa 2020.

Päätös: Hallitus hyväksyi ehdotuksen.

Valtuusto 11.6.2019 § 25

Hallitus: Valtuusto päättää, että

1. C-rakennuksen hyödyntäminen osana Ahveniston sairaalahanketta arvioidaan uudestaan ja tuodaan valtuuston päätettäväksi vuoden 2019 aikana ja
2. kehitysvaihe viedään päätökseen toukokuussa 2020 ja toteutusvaiheeseen siirtymisestä päätetään sairaanhoitopiirin valtuustossa kesäkuussa 2020.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.